

Mötesanteckningar samråd barnrätt

Mötesdatum: 23-12-05

Tid: 9–12

Plats: United Spaces, Östra hamngatan 16, Göteborg

Deltagande organisationer:

Bris
Fryshuset
Förebildarna
Kvinno- och tjejjouren Ada
Maana fd.Tjejjouren Väst
Randiga Huset
Rädda Barnen
Räddningsmissionen
Tamam

Övriga deltagare:

Linda Åshamre (S), beredningen för mänskliga rättigheter
Anne-Marie Ekström (L), beredningen för mänskliga rättigheter
Adrien Moysset, Regionutvecklare avd. regional samhällsplanering VGR
(punkt 4)
Sara Eriksson, Regionutvecklare avd. regional samhällsplanering VGR
(punkt 4)
Anna-Karin Wikman, Hållbarhetsstrateg Västtrafik (punkt 4)
Olivia Dahlholm, Hållbarhetsstrateg Västtrafik (punkt 4)
Liselott Johansson, regionutvecklare, hållbarhetavdelningen VGR

	<p>Dagordning 2023-12-05</p>
1	<p>Välkomna / Incheckning</p> <p>Linda välkomnar alla till dagens samrådsmöte och vi gör en kort incheckning med namn och organisation.</p>
2	<p>Godkännande av dagordning, inkl. anmälan av övriga frågor</p> <p>Dagordningen godkändes inga övriga frågor anmäldes.</p>
3	<p>Föregående mötesanteckningar</p> <p>Liselott gick kort igenom anteckningarna från förra mötet.</p>
4	<p>Trafikförsörjningsprogram – Hållbara resor i Västra Götaland 2025–2029</p> <p>Adrien Moysset och Sara Eriksson regionutvecklare från avdelning regional samhällsplanering VGR och Anna-Karin Wikman och Olivia Dahlholm hållbarhetsstrateger från Västtrafik deltog på dagens samrådsmöte. De presenterade trafikförsörjningsprogrammet samt strategi för kollektivtrafik på jämlika villkor och pågående revidering. Därefter tog de del av samrådets perspektiv i en gemensam diskussion.</p> <p>Agenda, syfte, process och tidplan</p> <p>Adrien presenterade agenda för programpunkten, syfte, process, tidplan, utgångspunkter och delar av förutsättningsrapporten. Processledningen har i denna revideringsprocess haft ett ökat fokus på barn och unga. Anna-Karin informerade om parallell revidering av trafikförsörjningsprogrammets tillhörande strategi för kollektivtrafik på jämlika villkor. Se presentation i bifogad fil.</p> <p>Medskick från samrådet</p> <p>Det är bra om resultaten från projekten om unga kommer politikerna i Borås (ex. skolförvaltningar) till känna. Kollektivtrafikfrågor och barn och ungas perspektiv diskuteras i kommunen.</p>

En brist är att ungdomar kan komma till vissa fritidsaktiviteter, men inte hem därifrån (då skolkortet har slutat att fungera).

Ibland fungerar det bra för unga att ta sig till fritidsaktiviteter, men för yngre barn som behöver ha med sig en förälder kan det bli svårt för familjer med en tuff ekonomisk situation.

Hur hanteras frågan för de ungdomar som vanligtvis cyklar och inte har fritidskort, men när det exempelvis snöar behöver nyttja kollektivtrafiken?

Går det att utforma fritidskortet på andra sätt? Om ett barn ska på fritidsaktivitet två gånger i veckan, blir det dyrt per resa.

Barn utanför storstäder, på landsbygden och i utsatta områden känner sig som mest exkluderade. Det går få bussar på landsbygden. Missar man en buss får man vänta väldigt länge på nästa buss.

Bra om ännu mer dialog förs med barn, i andra kommuner m.m.

Tips är att låta barn samla in synpunkter, vilket gjordes i Härryda kommun, där det samlades in 800 svar. Det hade inte varit lika effektivt om vuxna hade försökt samla in lika många synpunkter.

Det upplevs som att många unga har en otrygg känsla kring kollektivtrafiken.

I Skåne har man pratat om "viktiga vuxna" i och kring kollektivtrafiken. Viktigt att ha med det perspektivet i alla led.

På gamla spårvagnar är det svårt att öppna dörrar. Det blir då otryggt när man hamnar på den bakre vagnen, utan chaufför.

Bra om ännu mer dialog förs med barn, i andra kommuner m.m.

VGR svarar att detta inte hinns med i den fortsatta processen, men att det finns möjlighet att återkomma med fler synpunkter och att yttra sig vid remissförfarandet.

Hur ska VGR arbeta med att utjämna ojämlikheter kring kollektivtrafiken? Viktigt perspektiv.

Många ungdomar vill inte alltid inkludera sina föräldrar i resandet. Ytterligare ett viktigt perspektiv.

Ungas resor till mer meningsfull fritid är viktigt.

Samrådet värnar om den sociala hållbarheten, att det ska bli socialt hållbart för barn och unga. Barn har rätt till fritid och kultur enligt barnkonventionen.

Bra att VGR har med barnperspektivet och barns perspektiv. Bra dragning och svar på frågor från VGR och Västtrafik. Bra start på processen.

Samrådet tackade för en mycket bra presentation och inspelen från samrådsdeltagarna tas med i den fortsatta processen. Presentationen samt rapporterna om barn och unga bifogas. Organisationerna i samrådet kommer även att få möjlighet att svara på remissen som kommer att sändas ut under 2024.

5 Nuläge i organisationerna

Bris

Att barn hör av sig om gängkriminalitet är inget nytt. Det kan vara oro för ett syskon som dragits in eller rädsla över att våldet kommit nära. Men sedan i somras har en ny typ av samtal blivit allt vanligare till Bris. Den stora skillnaden nu, där vi ser en tydlig ökning sedan i juli, är samtal från barn som själva är direkt involverade i kriminalitet. Barn som beskriver en akut situation med oerhört mycket rädsla, där man vill få stöd för att ta sig ut.

Det är inte för sent är en informationskampanj av Bris mot gängvåldet som drabbar barn, anhöriga och samhället i stort. Mer information <https://detarinteforsent.se/>

Bris genomför årligen en undersökning där kommunerna får uppskatta hur arbetet med att leva upp till barnkonventionen går.

Bris kommunundersökning 2023 "Vilket utrymme ges barnen" visar stora skillnader i hur väl kommunerna implementerar och efterlever barnkonventionen. Inte minst visar undersökningen att arbetet med att göra barn delaktiga i frågor som rör dem måste bli bättre.

https://www.bris.se/globalassets/bilderfilmer/affischer/vilket-utrymme-ges-barnen_bris-kommunundersoknin-2023-1.pdf

SAVE THE DATE

Bris nätverksträff den 11 mars i samband med Bris rapportsläpp. Mer information kommer efter årsskiftet.

Fryshuset Göteborg inkl. Västra Götaland

"Grooming" av barnsoldater

Fryshuset har den senaste tiden synts och hörts mycket i media gällande de barn, främst unga pojkar, som rekryteras av gängkriminella. De "groomas" in i kriminalitet och har inga möjligheter att lämna när de börjar förstå vad de hamnat i. När vi får information om liknande skeenden utomlands, kallas dessa pojkar barnsoldater och vi är oftast rörande överens om att de behöver vård och stöd för att kunna landa i ett fungerande samhällssammanhang. När det hela sker i Sverige växer nu istället röster som propagerar för "hårdare tag" och ungdomsfängelser. De som begår brott ska straffas men här är det viktigt att vi kommer ihåg att det handlar om just barn och att även svenska barnsoldater är i behov av vård och stöd. Och allra viktigast är främjande och förebyggande verksamheter, som gör att barn och unga inte rekryteras in i kriminalitet överhuvudtaget. En ung person som får möta trygga vuxna, unga förebilder och möjligheten att fördjupa sig i sina intressen tillsammans med andra, upplever en meningsfull fritid och den livsviktiga känslan av sammanhang. Dessa är starka skyddsfaktorer, för att en ung person ska bidra positivt i samhället.

En meningsfull fritid

Inom Fryshuset möter vi dagligen en stor mängd barn och unga; i skolor, på fritidsgårdar, på stan, i häkte och i våra egna kreativa och sociala verksamheter. Alla har de en positiv inneboende kraft, en passion som vi stödjer dem i att utveckla och som gör att de växer som individer utifrån sina egna möjligheter och förutsättningar.

Ett aktuellt exempel på detta är musikevenetet YOU+Music som vi nyligen genomförde i våra lokaler i Kviberg, där unga musiktalanger ifrån Västra Götaland fick möta managers och A&Rs från branschen.

Arrangemanget intog framsidan på GP:s kulturdeltagelse 11/12 och Sonys A&R Leroy uttryckte bl a detta: "Av dom jag träffade fanns 15 åriga DINO som chockade mig helt – med åldern och talangen. Kommer definitivt utforska hur man kan hjälpa

honom att komma vidare i sin karriär!”

Förebildarna

Ta del av exempel där gymnasieungdomar drivit förändringsarbete inom social hållbarhet.

Tisdagen den 30 januari kl. 13.00-16.00 bjuder Förebildarna in till Mötesplats: Ungas delaktighet. Ett unikt forum där vi samlar ett 70-tal vuxna och unga med fokus att låta vuxna ta del av ungas perspektiv kring ämnen de själva valt och exempel på hur de har valt att lösa och leda förändringsarbete inom socialt hållbara frågor.

Ta del av ungdomsdrivna projekt och workshopa med elever kring komplexa samhällsutmaningar såsom ex. psykisk och fysisk hälsa, utanförskap och framtidstro. Ett urval av elever och lärare från våra 12 samverkanskolor från hela Västra Götalandsregionen deltar på denna mötesplats. Eleverna går i gymnasiets samhälls- och barn och fritidsprogram och har under läsåret inom ramen för Förebildarnas utbildningsprogram Generation F genomfört projekt inom social hållbarhet lokalt i kommunen (läs mer om Generation F i Inbjudningslänken nedan).

Vi kommer hålla till på YesBox i Gamlestan, Göteborg.

Inbjudan och anmälan hittar du här:

<https://forebildarna.se/motesplatsungasdelaktighet/>

Kvinno- och tjejjouren Ada

Kvinno- och tjejjouren Ada har under hösten och början av vintern haft ett stort tryck på både vår samtalsmottagning och vårt skyddade boende.

Vi får också många förfrågningar att komma ut till andra verksamheter och föreläsa om våld mot kvinnor och barn. Nu i juletider blir det ett extra fokus såklart på att försöka att ge de familjer som vi har kontakt med en så lugn, trygg och fin jul som möjligt.

Vi anordnar en stor julfest i slutet av december för de kvinnor och barn som vi haft kontakt med under året, där vi bjuder på julfest och alla barn får julklappar av jultomten.

Maana (fd. Tjejjouren Väst)

Tjejjouren Väst har bytt namn till Maana, detta är något som det pratats om ett par år i föreningen men som i och med den senaste treårsstrategin blev prioriterat att genomföra. De huvudsakliga anledningarna är att vårt gamla namn inte representerade hela vår verksamhet, vi står numera på två ben där vi ger stöd till tjejer men också utbildar vuxna om både tjejers och killars livssituation. Dessutom blandade många ihop tjejjour med kvinnojour, och målgruppen stödsökande tog fasta på "väst" i vårt namn och många trodde att de inte kunde söka sig till oss. Vårt namn kommer från en idé av föreningens ordförande och ordet hermana, syster på spanska. Maana har flera betydelser på olika språk, såsom barn, kraft och syster. Dessa ord beskriver det vi står för som förening. Just nu pågår ett omfattande arbete med att befästa det nya namnet och allt administrativt som det innebär.

I övrigt i verksamheten har vi flera saker på gång. En viktig del är att vi under hösten haft fler stödsamtal, och tyngre, än tidigare. Vad exakt detta beror på vet vi inte, men världsläget är spännande och många mår dåligt kopplat till flera olika saker. Vi har ögonen på det och följer statistiken i samtalen.

Under hösten har vi även bedrivit ett projekt finansierat av Jämställdhetsmyndigheten med att stärka tjejers organisering i socioekonomiskt utsatta områden. Vi är i Östra Göteborg och försöker på olika sätt öka kännedomen om vår förening för att fler ska vilja engagera sig, och söka stöd, hos oss. Projektet har varit mycket lärorikt och vi har fått många värdefulla insikter, och tror oss fått mycket mer kunskap kring hur vi kan bli en mer tillgänglig och inkluderande förening. Projektgruppen har haft många fina möten och samtal, och efter år med pandemi och allt vad det innebär har vi blivit påmind om hur roligt det är att faktiskt få interagera med målgruppen!

Det som ligger närmast i pipeline är nu att vi kommer ha julöppet i chatten under jullovet som varje år, då har vi öppet varje kväll från mitten av december t.o.m. 1/1. För många är loven och högtiderna tunga och tuffa, man kanske är tvingad att vara i en miljö där man blir utsatt, har föräldrar som dricker för mycket eller känner sig ensam. Hos oss kan man komma in och hänga en stund för att få avlastning. Tidigare år har vi lyckats ha öppet på både julafton och nyårsafton, och hoppas att vi ska kunna lösa det i år igen med våra grymma volontärer.

Vi är partners med Gothenburg Horse Show i år igen och har påbörjat förberedelserna för att vara med alla dagar i Scandinavium i slutet av februari. Vårt gemensamma budskap "Tillsammans för en trygg ridsport" kommer i år handla mycket om inkludering och trygghet i stallet.

Randiga huset

Stödverksamheten på Randiga Huset rullar på. Vi har under hösten haft stor efterfrågan på våra mötesplatser, där barn/ungdomar och föräldrar kan träffa andra i liknande situation. Det har främst märkts genom att flera av våra mötesplatser för familjer blivit fulla och fler velat komma. Vi har nu två gånger testat att ha två träffar på samma dag för att flera ska kunna delta. Inför våren ska vi utifrån förutsättningarna försöka möta behovet och efterfrågan. Under hösten testade vi en mötesplats för åldern 11–13 åringar, vilket blivit en succé! Tidigare tillhörde de familjeträffarna, där barn upp till 13 år kom tillsammans med sin/sina föräldrar. Då det var många yngre barn på de träffarna kände sig 11–13 åringarna inte riktigt hemma. Vi har nu lyckats skapa en grupp som åldersgruppen älskar och gärna återkommer till.

För mig som enda anställd i Göteborg blir det fullt upp i vår då jag ska gå en utbildning på 25% om stöd till barn och unga i sorg, samtidigt som stödverksamheten ska rulla på någorlunda som vanligt.

Randiga Huset sitter med i kommittén till barnrättsdagarna 2024 i Karlstad, där temat är "*Barns rättigheter när föräldrar har svårigheter*". Här kan ni läsa mer om dagarna

<https://www.barnrattsdagarna.se>

Vi har under hösten arbetat för att ta fram en ny hemsida, då nuvarande har många år på nacken. Nya sidan kommer att lanseras i januari och kommer ha lösningar som förenklar det administrativa för oss.

Ungdomar på Randiga Huset i Stockholm har varit med och utformat en app för ungdomar i sorg tillsammans med forskare från Uppsala universitet. Appen ska nu utvärderas av unga i åldern 12–19 år. Här kan ni läsa mer om projektet och kan tipsa unga i målgruppen <https://ungisorg.se/>

Rädda Barnen

Fokus för Rädda Barnen i höst och vinter är arbetet med att ta fram ett nytt Barnrättspolitiskt program. Arbetet involverar hela medlemsrörelsen. Grundplattan i programmet handlar om att formulera en barnsyn som vilar i Barnkonventionen, men som på ett kortfattat och överskådligt sätt ger en tydlig riktning i det fortsatta arbetet för hela rörelsen. Beslut om det nya programmet tas på Riksmötet i september 2024.

Rädda Barnen gör återkommande utredningar om hur barnfattigdomen ser ut i Sverige. Nästa rapport utkommer januari 2024 och kommer att finnas på Rädda Barnens hemsida.

Räddningsmissionen

Barntrygghetspolicy

Under våren antogs vår barntrygghetspolicy som vi arbetat fram de senaste åren. Denna är fortsatt i en implementeringsfas. Under hösten har Styrgrupp barn (Organisationens tvärgrupp för barns rättigheter) arbetat fram en barnvänlig version av policyn som ska finnas tillgänglig för barn att läsa i de verksamheter där vi möter barn. Vår kommunikationsavdelning håller nu på att skapa en layout som ska tryckas på en rejälare skylt. Tanken är att skylten ska vara lika självklar som en nödutgångsskylt och finnas i alla verksamheter.

Kunskapshöjning

Räddningsmissionen består av ett par hundra medarbetare och nästan lika många volontärer. Detta innebär ett ständigt arbete med att kunskapshöja kring barns rättigheter eftersom nya medarbetare och volontärer tillkommer.

Under hösten har en av våra nyare verksamheter Boende Vasa genomfört en workshop i Barnrätt. Boende Vasa riktar sig till personer med missbruk och/eller samsjuklighet. Under workshopen blev det tydligt att även fast barn inte finns på plats fysiskt i verksamheten, så är barn ständigt närvarande. Flera är föräldrar, men träffar sina barn bara ibland. Personalen utforskar hur föräldrarna kan stärkas i sitt föräldraskap genom samtalsstöd.

Studiestunden och barns rätt till likvärdig utbildning

Våra Studiestunden håller på att avsluta inför jullovet.

Terminen har varit lyckad och studiestunderna har varit både välbesökta och uppskattade av både elever och personal på de

skolor där vi finns. Behovet av studiestöd är fortsatt stort, inte minst nu när staden har stora besparingar och flera skolor har fått dra ner på personal, vilket i en del fall gått ut över skolornas egen läxhjälp.

Solrosens kunskapsstöd

Som en del av projektet "Det ingen får veta..." har vår verksamhet Solrosen precis lanserat ett kunskapsstöd för dig som möter barn och unga med en frihetsberövad familjemedlem. Kunskapsstödet riktar sig brett till dig som arbetar inom socialtjänst, skola, förskola, familjecentral, fritidsverksamhet eller andra verksamheter. Klicka på länken för att komma vidare till Solrosens hemsida. Där kan man även läsa som projektet "Det ingen får veta...", samt få tillgång till teaterföreställningen och en pedagoghandledning till den. Skrolla ner på sidan för att komma vidare till kunskapsstödet.

[Föreställning och studiematerial | Räddningsmissionen \(raddningsmissionen.se\)](http://raddningsmissionen.se)

Metodstöd för barn i familjehem

Vi vill ännu en gång slå ett slag för Syskonstödet som lanserades i mars. Stödet finns till för biologiska barn i familjehem. Sprid gärna vidare! [Syskonstödet – Stöd för biologiska barn i familjehem \(syskonstodet.se\)](http://syskonstodet.se)

Föräldramobilisering i Tynnered

I Tynnered arbetar vi med föräldramobilisering. På initiativ från föräldrar bjuder vi, som en del i detta in till träffar med bland annat socialtjänst, skola och polis. Under hösten har vi haft en drogföreläsning med Mini Maria och bjudit in socialtjänsten för att prata om orosanmälningar. Vi märker tydlig av den desinformation som florerar kring socialtjänsten. För att barn ska få sina rättigheter tillgodosedda så ser vi att det är viktigt att vi arbetar med att minska avståndet till det stöd som socialtjänsten har att erbjuda föräldrar och deras barn. Inför våren planerar vi att bjuda in till fler träffar tillsammans med föräldrarna. Vi planerar också att skapa en rolig dag för barn och unga i samband med Eid.

6 Information från beredningen för mänskliga rättigheter

BMR:s möte 23-10-11

Beredningen för mänskliga rättigheter hade fördjupning kring rättigheter för personer med funktionsnedsättning. En representant från Synskadades Riksförbund Göteborg var på plats och berättade om hur vardagen för en synskadad person

kan vara. Beredningen fick också pröva på inlevelseövningar bland annat genom att använda glasögon som innebar att olika synnedställningar kunde upplevas. Att testa på hur det var att gå med ögonbindel och vit käpp samt att läsa punktskrift fick de också pröva på.

Beslut om tvärsamråd 2024 togs. Datum: 20 maj 9.00-12.15

Tema: Omställningen av Hälso- o sjukvården

Länk till webbsidan: [Omställningen av vården 2023-2027 - Vårdskiftet \(vgregion.se\)](https://vgregion.se/omstallningen-av-varlden-2023-2027-vardskiftet)

Efter tvärsamrådet fortsätter respektive samråd med ordinarie samrådsmöte 13:00-16:00 Mer information kommer.

Linda berättar även om sitt deltagande på MR-dagarna 23–25 november med tema "Rätten till utbildning och arbete" där Linda inledde seminariet "barns rätt till utbildning – föräldrar som resurs"

[VGR medverkar på Nordens största forum för mänskliga rättigheter - Västra Götalandsregionen \(vgregion.se\)](https://vgregion.se/vgr-medverkar-pa-nordens-storsta-forum-for-maenskliga-rattigheter-vastra-gotalandsregionen)

Handlingar och protokoll från beredningen för mänskliga rättigheters möten hittar ni via denna länk:

[Politiska sammanträden och möteshandlingar - Instans - beredningen för mänskliga rättigheter \(360online.com\)](https://360online.com/politiska-sammantraeden-och-moteshandlingar-instans-beredningen-for-maenskliga-rattigheter)

7 Är det några frågor från dagens möte som ska lyftas vidare till beredningen för mänskliga rättigheter via presidiet?

Nej.

Detta är en möjlighet att påverka de frågor som samrådet tycker är viktiga och samrådet har en dialog kring denna möjlighet.

8 Övriga frågor

Inga övriga frågor.

9 Datum för samråd barnrätts möten 2024

- 18/3 13-16
- 20/5 13-16 (Tvärsamråd 09–12:15 samma dag)
- 18/9 13-16
- 13/11 13-16

Datumen för samråd barnrätts möten 2024 fanns med i kallelsen och de var helt ok för organisationerna i samrådet.

10	<p>Nästa möte 24-03-18 13-16 Eventuellt hos någon av organisationerna i samrådet, info kommer med kallelsen. Finns det förslag på punkter till dagordningen hör av er till Liselott.</p>
11	<p>Utcheckning <i>Reflektion över dagens möte, laget runt</i> Givande bra med Västtrafiks information, ny kunskap. Håller med detta är mitt första möte. Instämmer, så bra regionalt samråd, tillgång till denna input och möjlighet att påverka. Nöjd, bra möte. Spännande att höra om trafikplanering. Känns bra, beskriver hur de jobbar med planer. Fint att de var självkritiska, är gott att träffa andra som jobbar med samma frågor. Instämmer. Instämmer, ger mig också input hur jag kan planera min verksamhet. Nytt område gav tankar o associationer, jämlikhet undersöka hur det är hemma i kommunerna. Jätteintressant, trodde att det skulle bli tråkigt. Ville gärna kommit in ännu tidigare hur kan vår verksamhet bidra med barn och ungas perspektiv? Vi har träffat 14 skolor skulle varit intressant att ta med deras perspektiv. Var med på ett annat samråd och redan lyssnat på presentationen men det blev inte alls samma, jättebra. Överraskad över att det var så bra. Busskorten provocerar mig gott att vi kan samla oss, bra att många tycker till och hur det anpassas. Tar med detta till politiken.</p>

Sammanställande

[Beredningen för mänskliga rättigheter](#)

Västra Götalandsregionen

Kontaktperson

Namn: Liselott Johansson

Mailadress: liselott.m.johansson@vgregion.se

Telefonnummer: 070 2077800